

PACIOLI

FLASH

Bijdragen, verzekering beroepsaansprakelijkheid, permanente vorming en publicaties 2009

De Nationale Raad heeft op haar vergadering van 28 november 2008 de ledenbijdrage 2009 en de betalingsmodaliteiten hiervan vastgelegd. Meer informatie hierover, alsook over het aantal te volgen uren permanente vorming, de verzekering beroepsaansprakelijkheid en de publicaties van het BIBF in 2009, vindt U op de homepage van het Instituut: www.bibf.be.

Wij herinneren er U aan dat U de gevolgdde permanente vorming in 2008 enkel via het extranet van onze website kan ingeven. De uiterste datum van invoer (inclusief «sluiten» van de ingave voor 2008) is 1 mei 2009.

Als de administratie te veel hooi op haar vork neemt...

Onwettigheid van een aanslag die gelijktijdig steunt op de artikelen 49 en 53, 10° van het WIB92

Een arrest van het hof van beroep van Brussel van 24 april 2008 verdient onze commentaar.

Het gaat over de verwerping van beroepskosten door de belastingadministratie, die hiervoor steunde op zowel artikel 49 als artikel 53, 10° van het WIB92.

Volgens artikel 49 van het WIB92 zijn slechts aftrekbaar als beroepskosten: de kosten die de belastingplichtige in het belastbare tijdperk heeft gedaan of gedragen om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden.

Artikel 53, 10° van het WIB92 betreft de overdadige kosten, dit zijn de kosten die op onredelijke wijze de beroepsbehoeften overtreffen. Een soms hoog aandeel van deze kosten wordt vaak verworpen omdat ze eerder ingegeven zijn door de zorg een zekere status te voeren, sociale en mondaine relaties van een bepaald niveau te onderhouden.⁽¹⁾

(1) *Com.IB92 53/10.*

Bij een snel onderzoek van deze bepalingen merkt men meteen de verschillende filosofie op die er aan de oorsprong van ligt. De eerste bepaling heeft tot doel een uitgave te verwerpen die niet past binnen de doelstelling van het verkrijgen of behouden van beroepsinkomsten. De tweede bepaling verwerpt slechts een gedeelte van bepaalde kosten die wel voor beroepsdoeleinden werden gedaan, maar waarvan het bedrag overdreven blijkt.

INHOUD

- **Flash** **1**
- **Als de administratie te veel hooi op haar vork neemt...** **1**
- **Autokosten - Voordelen van alle aard** **2**
- **De eindejaarswetten: de fiscale bepalingen op een rijtje gezet** **7**

Deze uiteenlopende filosofie heeft gevolgen op het vlak van het bewijs.

De beroepsaard van een uitgave moet door de belastingplichtige worden aangetoond, terwijl de onredelijke aard van een kost door de belastingadministratie moet worden aangetoond. De rechtspraak herinnert er in dit verband aan dat de fiscus die het bewijs moet leveren van een overdadige uitgave niet kan oordelen over de opportuniteit van een uitgave⁽²⁾. De administratieve commentaar spoort de ambtenaren aan om doorzichtig en objectief te handelen.

Het arrest van het hof van beroep van Brussel van 24 april 2008 bekrachtigt deze principes op voorbeeldige wijze en trekt er een gevolg uit dat gunstig is voor de belastingplichtige die in beroep ging.

In de zaak die aan het hof werd voorgelegd hadden de feiten betrekking op een activiteit van het fokken van paarden die in bijberoep werd uitgeoefend door een burgerlijk ingenieur.

In 1995 had deze activiteit tot inkomsten van 100 000 BEF en kosten van 841 826 BEF geleid. In 1996 en 1997 had de activiteit geen inkomsten opgebracht, maar bedroegen de kosten respectievelijk 1 217 771 BEF en 1 299 744 BEF.

De taxatieambtenaar verwierp de kosten met betrekking tot deze activiteit in bijberoep (741 826 BEF voor 1995 en alle kosten voor 1996 en 1997). Hij was van mening dat de evolutie van de kosten in de loop van de jaren aantoonde dat ze nooit tot doel had gehad belastbare inkomsten te behouden of te verwerven.

In het bericht van wijziging werd het als volgt geformuleerd: *«Met toepassing van de artikelen 49 en 53, 10° van het WIB92 moeten alle kosten worden verworpen die niet werden gedaan om inkomsten te verwerven of te behouden en waarvan de echtheid en het bedrag niet worden verantwoord door middel van bewijsstukken en wanneer ze op onredelijke wijze de beroepsbehoeften van de belastingplichtige overtreffen.»*

De rechter in beroep kan de incoherentie van een dergelijk bericht van wijziging alleen maar aan de kaak stellen. Nadat het immers vaststelt dat er geen beroepsactiviteit is die de kosten verantwoordt (art. 49 WIB92) verklaart het dat dergelijke uitgaven de beroepsbehoeften van een dergelijke activiteit aanzienlijk overtreffen (art. 53, 10° WIB92).

Deze opeenstapeling van redeneringen die de administratie toepast is onzin volgens de rechter.

De tegenstrijdigheid van de argumenten die de taxatieambtenaar uiteenzet vormt een schending van zijn motiveringsplicht.

Volgens de rechter heeft deze incoherentie ook invloed op het niveau van de bewijslast die verschillend is naargelang van de bepalingen en die de appellant aldus in de grootste onzekerheid laat.

Bijgevolg kan het hof de aanslag alleen maar vernietigen op basis van willekeur, wegens een onvolledige motivering van het bericht van wijziging.

Dit is een heel welgekomen beslissing. Enerzijds wijst ze erop dat het soms ongegrond is dat de administratie vanuit verschillende hoeken aanvalt om de belastingplichtige te doen plooiën. Anderzijds herinnert ze eraan dat de wetgever dan wel in de meest diverse bepalingen heeft voorzien om beroepskosten te verwerpen, maar dat deze bepalingen elk een specifieke bestaansreden hebben en dat bewijsregels soms met elkaar kunnen botsen.

Pierre-François COPPENS

Fiscale directeur – Associatie DFSA-BDO

Docent aan het FUCaM en aan de Chambre belge des Comptables et Conseils fiscaux

Autokosten – Voordelen van alle aard

Eén van de voordelen van alle aard die een werkgever het vaakst toekent is het gebruik van een wagen. Dit is een alternatieve vorm van loon die voordelen maar ook nadelen heeft. Het belangrijkste nadeel is dat dit voordeel van alle aard wordt belast.

1. Berekening van het bedrag van het voordeel dat belastbaar is in de PB

In de praktijk gaat de administratie der directe belastingen ervan uit dat elk voordeel dat aan een personeelslid wordt toegekend belastbaar is. De belastingplichtige moet dus het tegendeel bewijzen.

(2) Gent, 30 januari 1997, *Fiscoloog*, nr. 664.

Volgens de rechtspraak moet de administratie echter kunnen bewijzen dat de betreffende wagen voor privédoeleinden werd gebuikt. Het loutere feit dat een wagen ter beschikking wordt gesteld van een personeelslid is dus geen voldoende bewijs.

Aan personeelsleden die gebruik maken van een bedrijfswagen buiten de strikte beroepssfeer, en dit gratis of tegen een bepaalde bijdrage, wordt een minimum van 5 000 km voor privégebruik aangerekend als voordeel van alle aard.

Als het aantal kilometers tussen de woonplaats en de plaats van tewerkstelling meer bedraagt dan 25 km, wordt het forfaitaire aantal privékilometers vastgesteld op 7 500 km per volledig jaar.

Onder privégebruik moet ook het aantal afgelegde kilometers tussen de woonplaats en de plaats van tewerkstelling worden verstaan. Als het aantal privékilometers en het aantal kilometers van de woonplaats naar de plaats van tewerkstelling bijvoorbeeld slechts 2 000 km bedraagt, zal het forfaitair minimum van 5 000 km (of 7 500 km) ook worden toegepast.

Opgelet!

In de bouwsector worden verplaatsingskosten tussen de woonplaats en de plaats van tewerkstelling niet als privékosten beschouwd omdat de werkplaatsen mobiel zijn.

Als de wagen niet het hele jaar wordt gebruikt, moet het aantal privékilometers naar evenredigheid worden bepaald.

Het minimum van 5 000 km (of 7 500 km) wordt per gebruiker en niet per wagen toegepast. Wanneer meerdere wagens met een verschillende cilinderinhoud worden gebruikt, zullen de voordelen van alle aard ook hier naar evenredigheid worden vastgesteld.

De regel van de 5 000 km geldt niet voor het louter occasioneel gebruik van een bedrijfswagen.

Indien het personeelslid 66 % gehandicapt is, wordt geen voordeel van alle aard vastgesteld voor de verplaatsingen woonplaats-plaats van tewerkstelling.

Wanneer een wagen ter beschikking wordt gesteld van een personeelslid voor uitsluitend beroepsgebruik, is de regel van de 5 000 km *niet* van toepassing (er is met andere woorden geen privégebruik noch verplaatsing woonplaats-plaats van tewerkstelling).

Wanneer een werkgever/vennootschap een wagen ter beschikking stelt van een natuurlijk persoon voor diens privégebruik, wordt het belastbaar voordeel bepaald op basis van een tabel uit het KB/WIB92. In die tabel wordt op basis van het belastbaar vermogen van de wagen (fiscale pk) het voordeel weergegeven per voor privégebruik afgelegde

kilometer. Voor voertuigen als bestelwagens, vrachtwagens of motors moet uitgegaan worden van de waarde die het voordeel voor de begunstigde vertegenwoordigt, wat uiteraard moeilijk te beoordelen is.

De persoonlijke bijdrage van de verkrijger van het voordeel wordt in mindering gebracht⁽³⁾. Er wordt dus alleen rekening gehouden met de voor privédoeleinden afgelegde kilometers, maar met inbegrip van de verplaatsingen woonplaats-plaats van tewerkstelling. De kilometers die voor beroepsdoeleinden worden afgelegd ten gunste van de vennootschap worden helemaal uitgesloten. Voor de vaststelling van het voordeel mag het aantal in aanmerking te nemen kilometers per jaar echter niet lager zijn dan 5 000 km (of 7 500 km).

Het kilometertarief dat wordt gebruikt voor de fiscale berekening van het voordeel van alle aard dat voortvloeit uit het gebruik voor privédoeleinden wordt elk jaar in het begin van elk kalenderjaar aangepast aan het indexcijfer via een koninklijk besluit dat in het *Belgisch Staatsblad* verschijnt.

Voorbeeld

Een werknemer of een bedrijfsleider ontvangen begin 2009 een bedrijfswagen (10 fiscale pk). De afstand tussen de woonplaats en de plaats van tewerkstelling wordt vastgesteld op 20 km per dag. Parallel daarmee gebruikt hij/zij de wagen nog om 1 400 km per jaar voor privédoeleinden af te leggen. Het totaal aantal in aanmerking te nemen kilometers is beperkt tot 5 000 aangezien de afstand woonplaats-plaats van tewerkstelling niet meer bedraagt dan 25 km per traject. Zo niet zou 7 500 km per volledig jaar in aanmerking worden genomen.

Het te belasten voordeel bedraagt: 5 000 km × 0,3297 euro/km = 1 648,50 euro.

De werknemer of bedrijfsleider heeft dus een belastbaar voordeel van 1 648,50 euro (btw inbegrepen). Voor aanslagjaar 2009 (inkomsten 2008) wordt dit voordeel, op grond van artikel 38, 9° WIB92, vrijgesteld ten belope van 170 euro (voor aanslagjaar 2010 – inkomsten 2009 is dit 350 euro ingevolge de programmawet van 22 december 2008 (*B.S.* 29 december 2008)) wanneer de werknemer opteert voor de aftrek van de forfaitaire beroepskosten, of wanneer de werknemer opteert voor de aftrek van zijn reële beroepskosten *en* regelmatig het gemeenschappelijk openbaar vervoer gebruikt (opgelet, de verplaatsingen tussen de woonplaats en de plaats van tewerkstelling worden forfaitair berekend op 0,15 euro/afgelegde km). Het belastbaar voordeel bedraagt dus (in dit geval onwaarschijnlijk aangezien hij een

(3) Opmerking: het is eveneens toegestaan om een boeking te doen die enerzijds de lopende rekening en anderzijds een rekening «Andere bedrijfsopbrengsten» (en de eventuele btw) debiteert (zie verder).

wagen gebruikt...) slechts 1 478,50 euro. Bovendien moet het in aanmerking te nemen voordeel verminderd worden met de bijdrage van de verkrijger van het voordeel.

Er zijn RSZ-werkgeversbijdragen verschuldigd (berekend op basis van de CO₂-uitstoot) op het bedrag van het voordeel in natura met betrekking tot het persoonlijk en individueel gebruik van een bedrijfswagen (of meer algemeen ter beschikking gesteld door een werkgever).

Als we dit weergeven in een tabel betekent dit dat het minimumvoordeel dat altijd wordt toegekend, bedraagt (zie KB van 20 januari 2009 (B.S. 26 januari 2009)):

Fiscale PK	Forfaitair kilometertarief voor bedrijfswagens <i>Geïndexeerd tarief vanaf 01/01/2009</i>	Forfaitair kilometertarief voor bedrijfswagens <i>Geïndexeerd tarief vanaf 01/01/2008</i>
4	0,1750 euro	0,1682 euro
5	0,2054 euro	0,1975 euro
6	0,2270 euro	0,2182 euro
7	0,2511 euro	0,2414 euro
8	0,2739 euro	0,2633 euro
9	0,2980 euro	0,2865 euro
10	0,3297 euro	0,3169 euro
11	0,3614 euro	0,3474 euro
12	0,3830 euro	0,3681 euro
13	0,4071 euro	0,3913 euro
14	0,4223 euro	0,4059 euro
15	0,4401 euro	0,4230 euro
16	0,4527 euro	0,4352 euro
17	0,4616 euro	0,4437 euro
18	0,4730 euro	0,4547 euro
19 en meer	0,4819 euro	0,4632 euro

Op te merken valt dat hoe krachtiger de wagen is, hoe hoger de fiscale PK's uitvallen, en hoe meer de verhoudingsgewijze belasting per fiscale PK daalt.

Een gebruiker van een wagen van 19 fiscale PK betaalt ongeveer 2 409,50 euro/19 = 126,82 euro per PK terwijl een gebruiker van een wagen van 4 fiscale PK 875/4 = 218,75 euro per PK betaalt.

2. Berekening van de btw

Het voordeel van alle aard dat in de PB wordt belast en wordt berekend zoals hierboven wordt uitgelegd, wordt geacht de btw te omvatten (cf. btw-circulaire nr. 4 van 9 mei 1996).

De maatstaf van heffing wordt vastgesteld op het bedrag van het voordeel van alle aard, verminderd met een bedrag als kosten die ingevolge het arrest Mohsche uit de maatstaf van heffing moeten worden geweerd (bv. verzekeringskosten

die een niet-aftrekbare btw omvatten, verkeersbelasting) en met het bedrag van de btw die oorspronkelijk niet in aftrek kon worden gebracht door de belastingplichtige ingevolge de toepassing van artikel 45, ° 2 van het Btw-wetboek, nl. 10,5 % (21%/2).

Deze btw wordt berekend volgens een technisch ingewikkelde formule die rekening houdt enerzijds met een aftrek van 10% voor de autokosten zonder btw (bv. een verzekering) en anderzijds met de beperking van het recht op aftrek ten belope van 50%.

Zo wordt vastgesteld dat:

- 10 % van het voordeel van alle aard betrekking heeft op uitgaven die niet aftrekbaar zijn;
- 90 % van het voordeel van alle aard betrekking heeft op uitgaven die met btw belastbaar zijn onder voorbehoud van een evenredige rechtzetting omwille van btw die niet aftrekbaar is ingevolge de toepassing van artikel 45, ° 2 van het btw-Wetboek.

De berekening van het voordeel van alle aard, exclusief btw, gebeurt als volgt:

$$- 0,1 \times X \text{ excl. btw} + [0,9 \times X \text{ excl. btw} \times \frac{100}{100 + (50 \text{ p.c.} \times t)} \times \frac{(100 + t)}{100}] = X \text{ incl. btw}$$

waarin

X excl. btw = bedrag van het voordeel van alle aard, exclusief btw.

X incl. btw = bedrag van het voordeel van alle aard, inclusief btw

t = btw-tarief dat momenteel 21 % bedraagt.

$$0,1 \times X \text{ excl. btw} + (0,8145 \times X \text{ excl. btw} \times 1,21) = X \text{ incl. btw}$$

$$0,1 \times X \text{ excl. btw} + 0,9855 \times X \text{ excl. btw} = X \text{ incl. btw}$$

$$1,0855 \times X \text{ excl. btw} = X \text{ incl. btw}$$

De btw die begrepen is in het voordeel van aard wordt als volgt berekend:

$$\frac{[\text{Bedrag van het voordeel}]}{1,0855} \times 0,0855$$

Voorbeeld

Voor een wagen van 10 fiscale PK die in 2009 ten belope van 5 000 privékilometers wordt gebruikt, is de verschuldigde btw gelijk aan:

$$\frac{€ 1 648,50}{1,0855} \times 0,0855 = € 129,85$$

In plaats van deze verschuldigde btw te factureren op het privé-gebruik van de wagen [voor gemengd gebruik] (dat zou leiden tot het betalen van btw op 21 % van het bedrag van het

voordeel van alle aard), wordt aangeraden om ze te boeken in het vak «regularisaties» van de btw-aangifte (vak 61)

Als de wagen niet volledig voor beroepsdoeleinden wordt gebruikt of niet volledig is bestemd voor een aan btw onderworpen activiteit, zijn de volgende coëfficiënten van toepassing:

Percentage	Coëfficiënt
10 %	1,007878
20 %	1,015896
30 %	1,024056
40 %	1,032363
50 %	1,040821
60 %	1,049433
70 %	1,058205
80 %	1,06714
90 %	1,076244
100 %	1,08552

3. Boeking in kosten of opbrengsten

Het bestaan van een voordeel van alle aard wijzigt de primaire boeking van de wagen en bijhorende kosten niet (over het algemeen in «Diensten en diverse goederen» en «Toevoeging aan de afschrijvingen»). In het advies nr. 128-08 (Bulletin CBN, nr. 30, februari 1993, p. 26) herinnert de Commissie voor Boekhoudkundige Normen eraan dat *«dat het Belgische boekhoudrecht het beginsel huldigt dat kosten naar hun aard moeten worden geboekt. Hoe door een onderneming gemaakte kosten in fiscaalrechtelijk opzicht worden gekwalificeerd heeft in beginsel geen belang voor hun boekhoudkundige verwerking. (...) «Voordelen van alle aard» is een fiscaal begrip. Dit omvat niet alleen de kosten die in het boekhoudrecht niet onder de kwalificatie «bezoldigingen» vallen, maar ook kosten die in fiscaal opzicht voordelen voor derden vertegenwoordigen die boekhoudkundig niet als kost in de jaarrekening van de onderneming worden uitgedrukt. Dat is bij voorbeeld het geval met een renteloos voorschot dat een onderneming aan een personeelslid zou toestaan».*

Kosten louter op grond van hun fiscale kwalificatie boeken strookt derhalve niet met de boekhoudreglementering.

Voordelen van alle aard die eventueel worden geboekt (in plaats van louter vermeld op de fiscale fiches) zullen geboekt worden op het credit van de rekening «Andere bedrijfsopbrengsten».

Voorbeeld 1: om de overeenkomst tussen de boekhouding en de fiscale fiches (en ermee overeenstemmende samenvattende opgaven 325) te waarborgen, boekt de onderneming:

618/6202 743	Bezoldigingen aan Andere bedrijfsopbrengsten (ten belope van 5 000 km – of 7 500 km – vermenigvul- digd met de fiscale coëfficiënt)	
-----------------	---	--

En vervolgens wanneer de btw is vermeld in vak 61 :

640 4514	Andere bedrijfskosten aan te betalen btw, regularisaties (berekend tegen het tarief 8,55%)	
-------------	---	--

Voorbeeld 2: de onderneming vermeldt het voordeel van alle aard op de fiches en geeft de verklaring ervan in de afstemming van de opgaven 325 met de boekhouding, maar ze beperkt zich tot het boeken van de verschuldigde btw tegen 8,55%:

640 4514	Andere bedrijfskosten aan te betalen btw, regularisaties (berekend tegen het tarief van 8,55%)	
-------------	---	--

Voorbeeld 3: de onderneming beslist om het voordeel van alle aard (incl. btw 21%) te factureren voor ze het aftrekt van de nettobezoldigingen:

400 700 4510	Handelsdebiteuren aan Verkopen te betalen btw, regularisaties (berekend tegen het tarief van 21 %)	
--------------------	--	--

en

455 400	Te betalen bezoldigingen aan Handelsdebiteuren	
------------	---	--

Opmerking: opgelet voor de aankoopoptie na afloop van autoleasingcontracten! De fiscus is immers meer en meer van mening dat er een voordeel van alle aard bestaat wanneer de prijs van de optie tot aankoop door de werknemer (of bedrijfsleider) ruimschoots lager ligt dan de marktwaarde van het voertuig.

4. Boeking in lopende rekening

De boeking van de voordelen in natura via een boeking op de lopende rekening is toegestaan (zie Parl. Vr. nr. 68 van

22 maart 1996 van Senator Hatry (Vr. & Antw., Senaat, nr. 1-19, p.956); we geven de tekst ervan hieronder weer).

Concreet boekt men:

416	Diverse vorderingen: lopende rekening zaakvoerder aan Andere bedrijfsopbrengsten	
743		

640	Andere bedrijfskosten aan Te betalen btw, regularisaties (berekend tegen het tarief van 8,55%)	
4514		

En eventueel:

550	Bank aan Diverse vorderingen: lopende rekening zaakvoerder	
416		

Kan men uit uw antwoord op vraag nr. 948 van de heer Ghesquière d.d. 8 maart 1994 (Vr. & Antw., Kamer, 1993-1994, nr. 102, blz. 10463-10464) het volgende afleiden:

«Wanneer de vennootschap de voordelen van alle aard en de abnormale of goedgunstige voordelen boekt op het credit van haar resultatenrekening en op het debet van de lopende rekening van de werkende vennoot of van de zaakvoerder (bedrag dat werd berekend overeenkomstig de wettelijke en/of reglementaire regels zoals de kilometervergoeding wegens het beschikken over een bedrijfsvoertuig, verwarming, enz.), genieten de betrokkenen dan geen voordeel meer aangezien dit door de vennootschap van hen wordt teruggevorderd, met als gevolg dat dit bedrag belast wordt in de vennootschapsbelasting door de schommeling van de reserves en dat het niet in aanmerking komt als verworpen uitgaven van de vennootschap, noch als belastbaar inkomen in de personenbelasting van de betrokkenen?»

Antwoord

«Het is juist dat de in de vraag van het geachte lid beschreven verrichting, gelet op de bepalingen van artikel 18, § 4, van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (KB/WIB92), tot gevolg kan hebben dat geen enkel voordeel bij de verkrijger belastbaar is.

Dit gezegd zijnde wil ik er evenwel aan herinneren dat deze techniek geen beletsel is voor de toepassing van artikel 18, § 3, 9, tweede lid, van hetzelfde koninklijk besluit, waarin wordt bepaald dat voor de vaststelling van het voordeel dat voortvloeit uit het persoonlijk gebruik van een ter beschikking gesteld voertuig, het aantal kilometers per jaar niet lager mag zijn dan 5 000.

Onverminderd hetgeen voorafgaat wens ik, met betrekking tot de vennootschap die het voordeel toekent, te verduidelijken dat zij niet kan kiezen om het gezegde voordeel op haar naam te belasten als verworpen uitgaven. Zoals ik reeds benadrukte in mijn antwoord op de parlementaire vraag van de heer volksvertegenwoordiger Ghesquière, waarvan het geachte lid gewag maakt, is het daarentegen de wet zelf die het belastingstelsel van de door de werkende vennoot of bestuurder verkregen voordelen van alle aard vastlegt.

Bovendien is het zo dat mijn administratie, in de huidige stand van zaken, aanvaardt dat de boeking als inkomen van de vennootschap van de door deze verleende voordelen, gebeurt na de afsluiting van het boekjaar en zelfs nadat het bestaan van dergelijke voordelen door de taxatiediensten wordt vastgesteld.

Ik heb haar evenwel opdracht gegeven te onderzoeken of die soepele houding verder kan worden gerechtvaardigd, gelet op de vaststelling dat bepaalde vennootschappen bij het vervullen van hun fiscale verplichtingen stelselmatig nalaten met de verleende voordelen rekening te houden en, enkel bij onderzoek van hun fiscale toestand, die nalatigheid trachten recht te zetten via de in de vraag van het geachte lid beschreven verrichting».

De bedrijfsleider zou de bedragen die hij voor zijn vennootschap heeft voorgeschoten in voorkomend geval kunnen compenseren met het bedrag van de lopende rekening dat werd gedebiteerd in de hierboven vermelde boeking.

5. Conclusie

De gratis terbeschikkingstelling van een wagen vormt een alternatieve bezoldigingsvorm die heel interessant is onder de huidige wetgeving. Vooral bij de huidige brandstofprijzen. De voordelen van alle aard vormen een belastbare grondslag en de belasting die eruit voortvloeit, is nog lager. Hoe nieuwer het voertuig, en hoe lager zijn fiscale PK, hoe lager het bedrag van het voordeel van alle aard zal uitvallen.

Stéphane MERCIER
Erkend boekhouder -fiscalist BIBF

De eindejaarswetten: de fiscale bepalingen op een rijtje gezet

In het Staatsblad van 29 december 2008 zijn naar jaarlijkse gewoonte een aantal verzamelwetten gepubliceerd. Wij vatten de belangrijkste fiscale maatregelen voor u samen.

Programmawet van 22 december 2008

Verdubbeling vrijstelling woon-werkverkeer

Werknemers die voor de aftrek van hun beroepskosten het kostenforfait gebruiken (art. 51, WIB92), genieten momenteel een vrijstelling van belasting van 125 euro op de vergoedingen die zij van hun werkgever ontvangen voor de kosten van het woon-werkverkeer. Dit enkel als de werknemers zich verplaatsen met een ander vervoermiddel dan het openbaar gemeenschappelijk vervoer of het gemeenschappelijk vervoer dat de werkgever of een groep van werkgevers organiseert.

De programmawet van 22 december 2008 verdubbelt deze vrijstelling vanaf het aanslagjaar 2010. De vrijstelling zal vanaf dan dus 250 euro bedragen. Geïndexeerd wordt dit voor aanslagjaar 2010, inkomsten 2009: 350 euro.

Inkomstenbelastingen: verlenging aanslag- en controletermijn bij fraude

De fiscus beschikt over een termijn van drie jaar om uw aangifte inzake inkomstenbelastingen te controleren en eventueel belasting na te vorderen. Die termijn gaat in op 1 januari van het aanslagjaar (dus het jaar na het inkomstenjaar). Indien er aanwijzingen zijn van fraude wordt deze termijn verlengd met twee jaar. Vooraleer de controleur komt controleren, moet hij de belastingplichtige wel schriftelijk verwittigen dat er aanwijzingen van fraude bestaan voor de betrokken periode.

Er is sprake van fraude bij een «inbreuk op de bepalingen (van het WIB92 of zijn uitvoeringsbesluiten), die gedaan is met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden».

De programmawet van 22 december 2008 verlengt de termijn in geval van fraude echter met twee jaar. De fiscus beschikt dus vanaf 29 december 2008 over een aanslag- en controletermijn van zeven jaar, te rekenen vanaf 1 januari van het aanslagjaar.

De verlenging van de aanslag- en controletermijn tot zeven jaar gaat ook gepaard met dezelfde verlenging van de termijn waar binnen de belastingplichtige de boeken en bescheiden, en allerlei gegevens over de gebruikte software moet bewaren. De bewaringsplicht geldt vanaf 29 december 2008 «tot het verstrijken van het zevende boekjaar of boekjaar volgend op het belastbaar tijdperk».

Voor de bewaring van «de dossiers m.b.t. de analyses, de programma's en het beheer van het gebruikte systeem, en de gegevens die zij bevatten» verstrijkt de bewaartermijn vanaf

29 december 2008 «op het einde van het zevende jaar of boekjaar volgend op het belastbaar tijdperk waarin het in die gegevens omschreven systeem werd gebruikt».

Deze maatregel treedt in werking op 29 december 2008. Ook de op die datum nog lopende aanslagtermijnen inzake inkomstenbelastingen worden van vijf op zeven jaar gebracht.

Btw: verlenging verjaringstermijn bij fraude

Ook voor de btw bestaan er «verjaringstermijnen» van drie jaar in normale omstandigheden en vijf jaar bij fraude. Controletermijnen zijn er bij de btw niet. De btw-controleur kan langskomen zolang er een navordering mogelijk is.

De programmawet van 22 december 2008 verlengt de verjaringstermijn voor btw echter ook van vijf tot zeven jaar.

Dit betekent dat de «vordering tot voldoening dan de belasting» voortaan pas verjaart «na het verstrijken van het zevende kalenderjaar dat volgt op dat waarin de oorzaak van opeisbaarheid van de belasting zich heeft voorgedaan». Dit vanaf het moment dat de btw-regels «met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden» zijn overtreden.

Vooraleer de btw-controleur komt controleren, moet hij ook hier de belastingplichtige eerst schriftelijk verwittigen dat er aanwijzingen van fraude bestaan voor de betrokken periode.

Deze maatregel treedt in werking op 29 december 2008. Ook de op die datum nog lopende verjaringstermijnen inzake btw worden van vijf op zeven jaar gebracht.

Wet van 22 december 2008 houdende diverse bepalingen (I)

Belastbaarheid schuldsaldoverzekerings

De regeling voor de belastbaarheid van de begunstigde van een schuldsaldoverzekerings wordt verder verfijnd. De verplichting om de begunstigingsclausules in bestaande contracten aan te passen; van toepassing op de levensverzekerings- en spaarverzekeringscontracten die afgesloten zijn vanaf 1 januari 2008 wordt afgeschaft.

Autofiscaliteit

Minderwaarden op auto's kunnen expliciet niet afgetrokken worden bovenop het woon-werkverkeerforfait van € 0,15/km; van toepassing op de vanaf 1 januari 2008 geleden minderwaarden.

Auto's waarvoor geen officiële CO₂-uitstoot bekend is, vallen in de laagste aftrekcategorie in de vennootschapsbelasting vanaf aj. 2009.

Ook vanaf aj. 2009 wordt de DBI-regeling (geen DBI-aftrek op het deel van de winst ten belope van bepaalde verworpen uitgaven) aangepast aan de nieuwe variabele aftrekbepanking van autokosten.

Sport

In artikel 171, 4°, j) WIB92 worden de woorden «van het belastbaar tijdperk» vervangen door de woorden «van het aanslagjaar». Op 1 januari van het aanslagjaar wordt dus bepaald of men een «jonge sporter» is (minstens 16 jaar en maximum 26 jaar oud) die het gunsttarief van 16,5 % krijgt. In de Nederlandstalige tekst stond het tot nu toe verkeerd. De rechtzetting is van toepassing op de inkomsten die zijn betaald of toegekend vanaf 1 januari 2008, dus vanaf het begin.

Daarnaast geldt ook voor niet-inwonende sportbeoefenaars – met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2008, dus vanaf het begin – een vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing.

Kinderoppas

Kosten van kinderoppas die betaald worden aan een in het EER-buitenland erkende instelling of persoon (art. 120) worden vanaf 1 januari 2008 aftrekbaar.

De bewijzen van de uitgaven voor kinderoppas hoeven niet meer bij de aangifte gevoegd te worden. Het volstaat ze «ter beschikking van de administratie» te houden. De wettekst wordt op dat punt dus aangepast aan het standpunt van de minister en de praktijk m.b.t. de elektronische aangifte. Omdat buitenlandse instellingen geen attesten afleveren, wordt nu bepaald dat de bij te houden bewijsstukken niet alleen de echtheid en het bedrag van de uitgaven moeten bewijzen maar ook het feit dat de wettelijke voorwaarden nageleefd zijn, en «de volledige identiteit of benaming van de personen, scholen, instellingen en openbare besturen» waaraan de uitgaven zijn betaald, moeten bevatten.

Giften

Giften aan culturele instellingen zijn vanaf 1 januari 2008 ook aftrekbaar als de instelling in een ander EER-land actief is. Die instelling moet dan wel in België een erkenning gekregen hebben.

Pensioenen

In artikel 146, 3° van het WIB92 wordt verduidelijkt dat de component «werkloosheidsuitkering» van een brugpensioen (die sinds de wet van 17 mei 2007 met naam genoemd wordt in het WIB 92, nl. in artikel 31bis) niet beschouwd mag worden als een werkloosheidsuitkering voor de berekening van de vermindering voor vervangingsinkomsten, met ingang van aanslagjaar 2009.

Als een werknemer of zelfstandige actief blijft tot aan zijn pensioen, geldt sinds 2006 een gunstregime voor uitkeringen van zijn aanvullend pensioenkapitaal (tweede pijler). Maar die maatregel miste in sommige gevallen zijn effect omdat er sprake is van uitkeringen aan de «begunstigde». Bij overlijden van de werknemer of zelfstandige na zijn pensionering maar vóór de uitkering, is de begunstigde iemand anders, bijvoorbeeld de echtgeno(o)t(e) of de kinderen. Als zij niet actief gebleven waren tot hun pensioen, liepen zij dus het gunstregime mis. Artikel 169, §1, 3e en 4e lid, 171, 2°, b, 2e streepje en 4°, f, 3e streepje, 515bis, 7e lid en 515quater, § 1, 1e lid, b en c van het WIB92 worden aangevuld zodat ook in dat geval het verlaagd tarief geldt. De wijziging is van toepassing op de uitkeringen die worden betaald of toegekend vanaf 1 januari 2009.

Fusies en splitsingen

In artikel 305, 3e lid van het WIB92 wordt «verduidelijkt» dat, als bij een herstructurering (fusie, splitsing, enz.) een vennootschap zonder vereffening ontbonden wordt, de aangifteplicht rust op de overnemende of verkrijgende vennootschap(pen). Mét vereffening blijft de aangifteplicht op de vereffenaars rusten. Inwerkingtreding op 29 december 2009.

In artikel 310, 2e lid van het WIB92 wordt «gepreciseerd» dat, als in geval van een fusie, splitsing, enz. een vennootschap zonder vereffening ontbonden wordt, de aangiftetermijn minstens één maand bedraagt vanaf de datum van de goedkeuring van de fusie, splitsing, enz. door de algemene vergaderingen van alle betrokken vennootschappen (ontbinding mét vereffening: vanaf de datum van de goedkeuring van de resultaten van de vereffening, zoals voorheen). De termijn mag niet langer zijn dan zes maanden vanaf de datum van de fusie enz. (mét vereffening: vanaf de laatste dag van het tijdperk waarop de resultaten van de vereffening betrekking hebben, zoals voorheen). Inwerkingtreding op 29 december 2009.

Noch deze publicatie, noch gedeelten van deze publicatie mogen worden gereproduceerd of opgeslagen in een retrievalsysteem, en evenmin worden overgedragen in welke vorm of op welke wijze ook, elektronisch, mechanisch of door middel van fotokopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De redactie staat in voor de betrouwbaarheid van de in haar uitgaven opgenomen info, waarvoor zij echter niet aansprakelijk kan worden gesteld. **Verantwoordelijke uitgever** : Maria PLOUMEN, B.I.B.F. – Legrandlaan 45, 1050 Brussel, Tel. 02/626 03 80, Fax. 02/626 03 90 e-mail : info@bibf.be, URL : http : //www.bibf.be. **Redactie** : Gaëtan HANOT, Geert LENAERTS, Maria PLOUMEN. **Adviesraad** : Professor P. MICHEL, Ecole d'Administration des Affaires de l'Université de Liège, Professor C. LEFEBVRE, Katholieke Universiteit Leuven.